

REKENHOF

Onderzoek van de begroting 2017 van de Vlaamse Gemeenschap

Vlaams Parlement, Commissie Algemeen Beleid,
Financiën en Begroting – 15 november 2016

1. Algemene beschouwingen

1.1. Vorderingensaldo 2017

(niet verwarren met begrotingssaldo !!!)

- Ontwerpbegroting 2017 Vlaamse Gemeenschap:
vorderingensaldo (of netto financieringsbehoefte afgekort NFB) = **-115,8 miljoen euro**
- Aanbeveling HRF voor 2017
vorderingensaldo (NFB) = **-58,78 miljoen euro**
(advies HRF april 2016)

Begrotingssaldo

Het begrotingssaldo is het verschil tussen de gerealiseerde begrotingsontvangsten en -uitgaven van de rechtspersoon Vlaamse Gemeenschap, die bestaat uit de ministeries en de diensten met afzonderlijk beheer.

Vorderingensaldo of netto financieringsbehoefte (NFB)

De begrotingsnormering die de Belgische overheden in de stabiliteitsprogramma's ter uitvoering van het Europese stabiliteitspact overeenkwamen, is gebaseerd op het vorderingensaldo. Het vorderingensaldo wordt berekend volgens ESR 2010-methodologie en wijkt op enkele vlakken af van het begrotingssaldo:

- Terwijl het begrotingssaldo zich beperkt tot het saldo van de ontvangsten en de uitgaven van de diensten van algemeen bestuur (departementen en intern verzelfstandigde agentschappen zonder rechtspersoonlijkheid en diensten met afzonderlijk beheer), heeft het vorderingensaldo betrekking op de ontvangsten en uitgaven van de geconsolideerde overheid, die buiten de diensten van algemeen bestuur en de meeste diensten met afzonderlijk beheer ook de openbare rechtspersonen omvat.
- Sommige budgettaire verrichtingen – kredietverleningen en deelnemingen, kredietaflossingen en vereffening van deelnemingen (ESR-code 8), en verrichtingen voor de overheidsschuld (ESR-code 9) – worden niet meegerekend voor de vaststelling van het vorderingensaldo.

1.1. Vorderingensaldo 2017

Berekening vorderingensaldo

- Hypothese onderbenutting 539,5 miljoen euro,
 - ✓ exclusief onderbenutting begrotingen hogescholen en universiteiten van 122,6 miljoen euro
- Geen rekening gehouden met VEK-buffer voor betaalincidenties (100 miljoen euro)
- Hypotheses groei & inflatie in de lijn van laatste herfstprognoses EU-commissie van 9 november

1.1. Vorderingensaldo 2017

Geen enkel signaal dat Europa bij de beoordeling van de begrotingsinspanningen van België volgende uitgaven buiten beschouwing zal laten :

- Bouwkosten oosterweelverbinding
(80,2 mio in 2017 - volgende jaren tot ca. 600 mio/jaar)
- Investerings ziekenhuisinfrastructuur van voor de bevoegdheidsoverdracht
(40 mio euro in 2017)

1.1. Vorderingensaldo 2017

- Wel wordt binnen Belgisch niveau bekeken d.m.v. interfederale werkgroepen
 - Inpasbaarheid uitzonderlijke strategische investeringen in de budgettaire paden van de diverse deelopverheden
 - Hoegrootheid problematiek ziekenhuizen

1. 2. Vijf knelpunten blijven aanslepen

Knelpunt 1

- Europa vraagt afdwingbare verdeling van begrotingsdoelstellingen
- Doelstellingen overheden moeten in onderling overleg worden afgesproken conform procedure samenwerkingsakkoord van 13 december 2013
- Ook voor 2017 geen formeel goedgekeurde doelstellingen per overheidsniveau ondanks aandringen van EU, HRF & Rekenhof

1. 2. Vijf knelpunten blijven aanslepen

Knelpunt 2

Vlaamse overheidsschuld blijft stijgen

- 2015 : 18,9 MIA euro
 - 2016 : 24,4 MIA euro
 - 2017 : 25,7 MIA euro
- Ondanks herhaaldelijke beloften voor schuldbeheersing
- Ondanks toenemend druk vanwege Europa voor schuldafbouw

1. 2. Vijf knelpunten blijven aanslepen

Knelpunt 3 :

Geen info over financiële toestand lokale besturen

- Ondanks samenwerkingsakkoord 13 december 2013
- Ondanks belofte in beleidsbrief Binnenlands bestuur 2016-2017

1. 2. Vijf knelpunten blijven aanslepen

Knelpunt 4:

- Algemene toelichting situeert jaarbegroting niet t.o.v. meerjarenraming
- nog geen meerjarenraming beschikbaar bij onderzoek jaarbegroting door Rekenhof

1. 2. Vijf knelpunten blijven aanslepen

Knelpunt 5 :

Koppeling vorderingensaldo (NFB) naar het aanbevolen structureel saldo ontbreekt

2. Transparantie van de begroting

- Rekenhof is hoopvol voor het lopende initiatief i.v.m. evolutie naar prestatiebegroting en verbetering toelichtingen
- Voor 2017 merkt het Rekenhof volgende verbeteringen
 - Toelichting bij begrotingsartikelen is uniformer
 - Detailleringen over de bijstellingen zijn verhelderend

2. Transparantie van de begroting

Wat kan beter ?

- Aansluiting algemene toelichting & begrotingsontwerpen
- ESR-correcties (overgang begrotingssaldo naar vorderingensaldo (NFB)) zoveel mogelijk vermijden door onmiddellijke verwerking in het begrotingssaldo
- Toelichting over de componenten van de beschikbaarheidsvergoedingen alternatieve financieringen

2. Transparantie van de begroting

Wat kan beter ?

- Toelichting bij sommige begrotingsruiters
- VDAB-begroting: weerspiegelt nog steeds onvoldoende de verdeling van de uitgavenkredieten over de diverse decretale opdrachten
- Toelichting raming ontvangsten en aanwending uitgaven Vlaams Klimaatfonds

3. Ontvangsten

Belangrijkste categorieën	BC 2016	BO 2017	Groei 2015/2016
PB en BTW toewijzingen en dotaties	23.198.682	23.887.695	2,97%
Gewestelijke personenbelasting (Opcentiemen)	7.520.131	7.609.995	1,19 %
Gewestelijke belastingen	5.974.903	6.219.199	4,1%
Toegewezen ontvangsten	578.708	745.237	28,78 %
Niet fiscale ontvangsten (inclusief lottomiddelen)	285.671	310.130	8,56 %
Ontvangsten te consolideren instellingen	2.016.522	3.044.631	50,98%
TOTAAL ONTVANGSTEN	39.574.616	41.816.887	5,67%

3. Ontvangsten

	Commentaar Rekenhof
PB en BTW toewijzingen	Berekening • houdt rekening met geactualiseerde raming fiscale uitgaven 2015 vastgesteld op 30 juni 2016 • houdt geen rekening met meest recente raming leerlingenverdeelsleutel (Herziening verdeelsleutels voor 2016 en 2017 leidt tot 20 miljoen extra ontvangsten voor Vlaanderen)
Gewestelijke personenbelasting	• Berekening beïnvloed door taxshift : -61,4 miljoen euro in 2016 en -250,7 miljoen euro in 2017 (samen 312,1 miljoen euro) • Berekening voorschotten met hogere inningscoëfficiënt dan bepaald door KB (dus 25,7 miljoen euro hoger)

Rekenhof - onderzoek begroting 2017 - Commissie F&B 15 november 2016

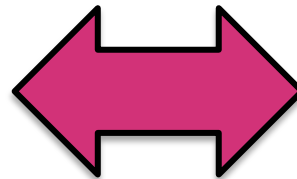
3. Ontvangsten

	Commentaar Rekenhof
Gewestelijke belastingen	• Toelichting sommige parameters kan beter • Ramingen lijken redelijk
Toegewezen ontvangsten	Grote stijging (+28,8% tov 2016) omwille • opbrengsten energieheffing (toename 170,2 miljoen euro) • opbrengsten veiling emissierechten (toename 27,7 miljoen euro)
Ontvangsten te consolideren instellingen	Stijging van 50,98% te wijten aan de integratie universiteiten en hogescholen in de berekening van de ontvangsten

4. Uitgaven

4.1. Tegenstrijdigheden tussen beleidsintenties & begroting

Beleidsbrief WVG 2017:
extra middelen voor
psychosociale en
woonbegeleiding
asielzoekers

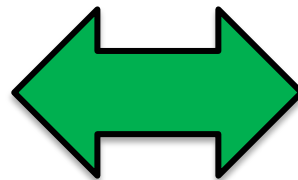

Begroting WVG 2017:
geen stijging middelen voor
psychosociale en
woonbegeleiding asielzoekers

4. Uitgaven

4.1. Tegenstrijdigheden tussen beleidsintenties & begroting

Beleidsbrief MOW 2017
Groei investeringsbudget
fiets tot boven 100 miljoen
euro per jaar

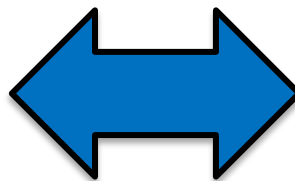
Begroting MOW 2017
Onmogelijk na te gaan in de
beleidskredieten hoeveel
wordt besteed aan
investeringen
fietsinfrastructuur

4. Uitgaven

4.1. Tegenstrijdigheden tussen beleidsintenties & begroting

**Beleidsbrief Wonen
2017**

20 miljoen euro extra voor
bouw en renovatie sociale
huurwoningen

Begroting Wonen 2017
Engagement is niet terug te
vinden in de begroting

4. Uitgaven

4.2. Genoeg kredieten voorzien voor ?

- Overgedragen bevoegdheden op vlak van gezondheidszorg (ramingen in Vlaamse begroting verschillend met technische ramingen RIZIV)
- KMO-portefeuille + KMO-groeisubsidie in Hermesfonds
- Vlaams landbouwinvesteringsfonds
- Bijdrage vanuit Vlaams klimaatfonds voor bijdrage uit beleidsakkoord Intrabelgische burden sharing